

रत्ननगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कृषि विकास शाखा

रत्ननगर, चितवन

“कृषि मूलश्च: जीवनम्”

रत्ननगर कृषि क्यालेण्डर

वैशाख महिनामा गरिने केही प्रमुख कृषि कर्महरू

खेतीपाती

- चैते धानलाई गोडमेल गरी सिँचाई र युरिया मल दिने ।
- धान खेतको उर्वराशक्ति सुधार्न गहुँ काटिसकेपछि प्रति हेक्टर ५० के.जी. का दरले ढैंचा छरेर हरियो मल बनाउने ।
- सदाबहार फलफूल बगैंचा स्थापनाको लागि रेखाङ्कन, खाडल तयारी, मल र माथिल्लो सतहको माटो मिसाई पुर्ने ।
- उच्च पहाडी क्षेत्रमा ओखले -१ र काभ्रे जातको उन्नत कोदोको व्याड राख्ने ।
- पहाडी क्षेत्रमा मकै खेतीमा गोडमेल तथा मलज लको व्यवस्था मिलाउने ।
- अन्न भण्डारमा लाग्ने रागे र कीरा नियन्त्रण गर्न नीम, टिमुर, बोभो, तितेपाती, तोरीको तेल प्रयोग गर्ने ।
- तराई, भित्री मधेश र वेशीतिर वर्षे मकै छर्न शुरु गर्ने ।

पशुपालन

- पशुहरुको आहारमा पोषिलो हरियो घाँसको मात्रा बढाउन टियोसेन्टी, जुनेली, सुडान, बाजरा, दिनानाथ आदि घाँसको बीउ छर्ने ।
- भ्यागुते र चरचरे रोग फैलिने समय भएकोले रोग बारे सतर्क रही नियन्त्रणको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।

वैशाख २०७९

April/May 2022

आइतबार SUN	सोमबार MON	मङ्गलबार TUE	बुधबार WED	बिहीबार THU	शुक्रबार FRI	शनिबार SAT
व्रतबन्ध मुहूर्तः २३ र २८ गते ।	विवाह मुहूर्तः २,४,६,७,८,९,१०,१४, १९,२०, २१,२६,२७, २८,२९, ३० र ३१ गते ।	गृहारम्भ मुहूर्तः ५ र ३० गते । गृहप्रवेश मुहूर्तः १५ गते ।	अन्नप्राशन मुहूर्तः ५ र २३ गते ।	त्रयोदशी १ Apr.14 महानवमी जयन्ती	चतुर्दशी २ 15	पूर्णिमा ३ 16 हनुमान जयन्ती
प्रतिपदा ८ 17	द्वितीया ९ 18	तृतीया ६ 19	चतुर्थी ७ 20	पञ्चमी ८ 21 छन्द दिवस	षष्ठी ९ 22 पृथ्वी दिवस	सप्तमी १० 23
अष्टमी ११ 24 लोकतन्त्र दिवस	नवमी/दशमी १२ 25	बरुथिनी एकादशी १३ 26	द्वादशी १४ 27	त्रयोदशी १५ 28 राष्ट्रिय चिया दिवस	चतुर्दशी १६ 29	मातातीर्थ औंशी १७ 30 आमाको मुख हेर्न विश्व शैक्षिक दिवस
प्रतिपदा १८ May 1 श्रमिक दिवस	द्वितीया १९ 2	अक्षय तृतीया २० 3 श्री परशुराम जयन्ती	तृतीया २१ 4	चतुर्थी २२ 5	पञ्चमी २३ 6 NARC Day	षष्ठी २४ 7
सप्तमी २५ 8 वि.रेडक्रस दिवस	अष्टमी २६ 9 कानून दिवस	नवमी २७ 10 सीता जयन्ती	दशमी २८ 11	एकादशी २९ 12	द्वादशी ३० 13	त्रयोदशी ३१ 14 श्री नृसिंह जयन्ती

रत्ननगर नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कृषि विकास शाखा

रत्ननगर, चितवन

“कृषि मूलश्च: जीवनम्”

रत्ननगर कृषि क्यालेण्डर

कृषि प्रविधि अध्ययन अवलोकन भ्रमण

जेष्ठ महिनामा गरिने केही प्रमुख कृषि कर्महरू

खेतीपाती

- धानको सिफारिस भएको जातको व्याड राख्ने ।
- मध्य पहाडमा मकै बालीभित्र कोदो रोप्ने ।
- फलफूल बगैँचाका बोटबाट अनावश्यक सकरहरु/चोर हाँगाहरु हटाउने ।
- सदाबहार फलफूलका बोटहरुमा दुसी रोगनाशक विषादी छर्ने ।
- चैते धानमा पतेरो कीरा लाग्ने सम्भावना हुने भएकोले नियन्त्रण गर्न आवश्यक प्रक्रिया अपनाउने ।
- पहाडी क्षेत्रमा हार्डी, सेती, रान्सम र लुम्ले भटमास-१ जातका उन्नत भटमास रोप्ने ।
- जुनार, सुन्तला, कागतीको फेद कुहिने रोग नियन्त्रण गर्न बोर्दो पेष्ट लगाउने ।

पशुपालन

- तराई तथा मध्य पहाडमा बहुवर्षीय घाँसको बीउ छर्ने ।
- गाईवस्तुलाई खोरेत रोग विरुद्ध खोप लगाउने ।
- गाईवस्तुलाई आन्तरिक परजीवीबाट बचाउन जुकाको औषधी खुवाउने ।

जेष्ठ २०७९

May/June 2022

आइतबार SUN	सोमबार MON	मङ्गलबार TUE	बुधबार WED	बिहीबार THU	शुक्रबार FRI	शनिबार SAT
चतुर्दशी १ May 15	चण्डी पूर्णिमा २ 16	प्रतिपदा ३ 17	द्वितीया/तृतीया ४ 18	चतुर्थी ५ 19	पञ्चमी ६ 20	षष्ठी ७ 21
सप्तमी ८ 22	अष्टमी ९ 23	नवमी १० 24	दशमी ११ 25	अपरा एकादशी १२ 26	द्वादशी १३ 27	त्रयोदशी १४ 28
चतुर्दशी १५ 29	औंशी १६ 30	प्रतिपदा १७ 31	द्वितीया १८ June 1	तृतीया १९ 2	चतुर्थी २० 3	पञ्चमी २१ 4
षष्ठी २२ 5	सप्तमी २३ 6	अष्टमी २४ 7	नवमी २५ 8	दशमी २६ 9	निर्जला एकादशी २७ 10	द्वादशी २८ 11
त्रयोदशी २९ 12	चतुर्दशी ३० 13	पूर्णिमा ३१ 14	व्रतबन्ध मुहूर्ता: १९ र २७ गते ।	विवाह मुहूर्ता: २, ३, ५, ६, १२, १७, २२, २३, २५, २८ र ३१ गते ।	गृहप्रवेश मुहूर्ता: १२ र २७ गते ।	अन्नप्राशन मुहूर्ता: ६ र १८ गते ।

रत्ननगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कृषि विकास शाखा

रत्ननगर, चितवन

“कृषि मूलश्च: जीवनम्”

रत्ननगर कृषि क्यालेण्डर

धान रोप्ने मेशिन र धानको नर्सरी रत्ननगर-६ चितवन

असार महिनामा गरिने केही प्रमुख कृषि कर्महरू

खेतीपाती

- धान रोपाईं शुरु गर्ने ।
- हरियोमल जोतेर एकहप्ता कुहाउने त्यसपछि धान रोप्ने ।
- फूलहरु कम फुल्ने भएकोले मौरीलाई चिनी चास्नी दिने ।
- सदाबहार वर्गका फलफूल बिरुवा तयार गरी खाडलमा मिलाउने ।
- चैते धान थन्काउने ।
- भित्री मधेश र तराईमा बागेश्वरी, रामपुर १ जातका रहर रोप्ने ।
- उच्च पहाडी भेकमा आलुको बीउ छनौट गर्ने ।
- महिनाको अन्ततिर अगौटे काउलीको बीउ अग्लो व्याडमा पातलो हुने गरी राख्ने ।
- वर्षे गोलभेंडा खेती गर्ने ठाउँमा गोलभेंडाको बेर्ना सार्ने ।

पशुपालन

- मध्य पहाडमा बहुवर्षिय नेपीयर घाँसको सेटहरू सार्ने ।
- पशुवस्तुमा खोरेत विरुद्ध खोप लगाउने नाम्ले/माटे रोग लाग्न सक्ने हुँदा पुनः एकपटक औषधी खुवाउने ।
- धेरै जसो गाईभैँसीहरु व्याउने समय यही हो । ज्यादै दुब्लापातला माउहरुमा भण्डार फर्कने, साल नभर्ने, व्याउन कठिन हुने समस्याहरु आउन सक्ने भएकाले पोषिलो घाँस तथा दाना खुवाउने ।

असार २०७९

June/July 2022

आइतबार SUN	सोमबार MON	मङ्गलबार TUE	बुधबार WED	बिहीबार THU	शुक्रबार FRI	शनिबार SAT
व्रतबन्ध मुहूर्ता: २ र १७ गते ।	विवाह मुहूर्ता: ७, १९, २१, २२ र २४ गते ।	अन्नप्राशन मुहूर्ता: ९, १७ र २२ गते ।	प्रतिपदा १ June 15	द्वितीया २ 16	तृतीया ३ 17	चतुर्थी ४ 18
पञ्चमी/षष्ठी ५ 19	सप्तमी ६ 20	अष्टमी ७ 21	नवमी ८ 22	दशमी ९ 23	योगिनी एकादशी १० 24	द्वादशी ११ 25
त्रयोदशी १२ 26	चतुर्दशी १३ 27	औंशी १४ 28	औंशी १५ 29	प्रतिपदा १६ 30	द्वितीया १७ July 1	तृतीया १८ 2
चतुर्थी १९ 3	पञ्चमी २० 4	षष्ठी २१ 5	सप्तमी २२ 6	अष्टमी २३ 7	नवमी २४ 8	दशमी २५ 9
हरिशयनी एकादशी २६ 10	द्वादशी २७ 11	त्रयोदशी/चतुर्दशी २८ 12	गुरु पूर्णिमा २९ 13	प्रतिपदा ३० 14	द्वितीया ३१ 15	तृतीया ३२ 16

रत्ननगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कृषि विकास शाखा

रत्ननगर, चितवन

“कृषि मूलश्च: जीवनम्”

रत्ननगर कृषि क्यालेण्डर

खेतीपाती

- तराई र भित्री मधेशमा धान रोपाईमा निरन्तरता दिने ।
- बगैँचामा पानीको निकासको राम्रो प्रबन्ध गर्ने ।
- वर्षे फलफूल बगैँचामा गोडमेल र सरसफाइ गर्ने ।
- मध्यपहाडका केही भागमा बारीमा मकै भाचेर वा मकैसँगै कोदो रोप्ने तथा बारीमा भटमास रोप्ने ।
- सुन्तला जातको फलफुलमा पात खाने कीरा र पतेरो नियन्त्रण गर्न सिफारिस भएको विषादी छर्ने ।
- सुन्तला बोटका हाँगा रोगले कुहिएको भए कुहिएको बोटकाहरु हटाई बोर्डेक्स पेष्ट लगाउने तथा जरा कुहिने समस्या भए चुन र निलोतुथो बराबर मात्रामा मिसाई बनाएको घोलले बोटको वरिपरि छर्ने ।
- आँप, लिचि लगायतका फलफूलहरुमा फल टिपिसकेपछि राम्ररी पाकेको गोठेमल प्रति बोट १-२ डोको खाल्टो खनेर माटोमा मिलाउने ।
- असारको शुरुमा रोपिएको धानमा यस महिनाको अन्त्यतिर युरिया मल दिने ।
- साउने जातको अलैंची टिप्ने ।
- बेसी र खोंचमा ड्याङ्ग पारी अगौटे काउली लगाउने ।
- मध्य तथा तल्लो पहाडी भेगमा मकै भाँचेपछि ६/७ दिन घाममा सुकाएर मात्र भण्डार गर्ने ।
- तराईमा हरियो मल पल्टाउने कार्य गर्ने ।

पशुपालन

- हरियो घाँस बढी भएमा हे र साइलेज बनाएर राख्ने ।
- गाई, भैंसीका पाडापाडी, बाच्छाबाच्छीलाई जन्मेको ३/३ हप्ताको उमेरमा जुकाको औषधी खुवाउने ।

साउन २०७९

July/Aug. 2022

आइतबार SUN	सोमबार MON	मङ्गलबार TUE	बुधबार WED	बिहीबार THU	शुक्रबार FRI	शनिबार SAT
चतुर्थी १ July 17	पञ्चमी २ 18	षष्ठी ३ 19	सप्तमी ४ 20	अष्टमी ५ 21	नवमी ६ 22	दशमी ७ 23
कामिका एकादशी ८ 24	द्वादशी ९ 25	त्रयोदशी १० 26	चतुर्दशी ११ 27	औंशी १२ 28	प्रतिपदा १३ 29	द्वितीया १४ 30
तृतीया १५ 31	चतुर्थी १६ Aug. 1	नाग पञ्चमी १७ 2	षष्ठी १८ 3	सप्तमी १९ 4	अष्टमी २० 5	नवमी २१ 6
दशमी २२ 7	पुत्रदा एकादशी २३ 8	द्वादशी २४ 9	त्रयोदशी २५ 10	चतुर्दशी २६ 11	पूर्णिमा/प्रतिपदा २७ 12	द्वितीया २८ 13
तृतीया २९ 14	चतुर्थी ३० 15	पञ्चमी ३१ 16		गृहारम्भ मुहूर्तः २५ र २६ गते ।		

रत्ननगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कृषि विकास शाखा

रत्ननगर, चितवन

“कृषि मूलश्च: जीवनम्”

रत्ननगर कृषि क्यालेण्डर

व्यवसायिक केरा खेती

भदौ महिनामा गरिने केही प्रमुख कृषि कर्महरू

खेतीपाती

- धानमा गबारो लागेमा नियन्त्रण गर्ने ।
- धानबालीमा गोडमेल गरी पहिलो टप ड्रेसिङ गरेको २५-३० दिनपछि ६० के.जी./हे. का दरले युरिया मलले दोस्रो ड्रेसिङ गर्ने ।
- भदौको दोस्रो हप्तासम्म पाखो बारीमा मकै भाँचेपछि आकाश र प्रकाश जातको बोडी रोप्ने । बीउको लागि छानेको मकै तथा भण्डार गरिएका अन्नहरू एकपटक हेरेर राम्ररी सुकाउने र मेटल बीन वा सुपर ग्रेन व्यागमा राख्ने ।
- स्याउको भुवादार लाही किरा नियन्त्रण गर्ने ।
- तल्लो पहाडी भेगमा बेमौसमी प्याजको गाना र उत्पादन गर्न प्याजका मसिना दाना (सेट) रोप्ने ।
- अगौटे काउली, बन्दाको बेर्ना सार्ने र आवश्यकता अनुसार युरियाले टपड्रेसिङ गर्ने ।
- मुला, रायो जस्ता तरकारीको बिउ छर्ने ।
- पतझड फलफूलहरूमा फल टिपीसकेपछि राम्ररी पाकेको गोठे मल प्रति बोट १-२ डोको खाल्टो खनेर माटोमा मिसाउने ।

पशुपालन

- गाई, भैंसीलाई भ्यागुते रोग विरुद्ध खोप लगाउने ।
- बर्षायाममा भेडा-बाखालाई सुधारिएको गोठ बनाई राख्ने ।
- गाई भैंसीहरू समयमा बाली नगएको भए नजिकको पशुसेवा केन्द्रमा सम्पर्क गर्ने ।
- जै घाँसलाई केराउसँग मिसाएर छर्ने ।

भदौ २०७९

Aug./Sept. 2022

आइतबार SUN	सोमबार MON	मङ्गलबार TUE	बुधबार WED	बिहीबार THU	शुक्रबार FRI	शनिबार SAT
			षष्ठी १ Aug.17	सप्तमी २ 18	अष्टमी ३ 19	नवमी ४ 20
दशमी ५ 21	एकादशी ६ 22	अजा एकादशी ७ 23	द्वादशी ८ 24	त्रयोदशी ९ 25	चतुर्दशी १० 26	कुशे औंशी ११ 27
प्रतिपदा १२ 28	द्वितीया १३ 29	तृतीया १४ 30	चतुर्थी १५ 31	पञ्चमी १६ Sept.1	षष्ठी १७ 2	सप्तमी १८ 3
अष्टमी/नवमी १९ 4	दशमी २० 5	हरिपरिवर्तीनी एकादशी २१ 6	द्वादशी २२ 7	त्रयोदशी २३ 8	चतुर्दशी २४ 9	पूर्णिमा २५ 10
सोहश्राद्धारम्भः २६ 11	द्वितीया २७ 12	तृतीया २८ 13	चतुर्थी २९ 14	पञ्चमी ३० 15	षष्ठी ३१ 16	

रत्ननगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कृषि विकास शाखा

रत्ननगर, चितवन

“कृषि मूलश्चः जीवनम्”

रत्ननगर कृषि क्यालेण्डर

हाइटेक प्रविधिद्वारा व्यवसायिक तरकारी खेती

असोज महिनामा गरिने केही प्रमुख कृषि कर्महरू

खेतीपाती

- धानबालीमा पतेरोको प्रकोप देखिएमा नियन्त्रण गर्ने, ब्लाष्ट रोगबाट बचाउन बाला निस्कनु अगावै १ पटक र त्यसको ७ देखि १० दिनपछि अर्को पटक सिफारिस विषादीको प्रयोग गर्ने देखि १० दिनपछि अर्को पटक सिफारिस विषादीको प्रयोग गर्ने ।
- मास तथा भटमास बालीमा भुसिलकिरा देखिएमा संकलन गरेर नष्ट गर्ने ।
- मध्य पहाडमा काउली, ग्याँठगोवी, मुला, सलगम, रायो, स्विसचार्ड, पालुङ्गो, केराउ, चमसुर, लसुन आदि लगाउने ।
- तराई र भित्री मधेश क्षेत्रमा असोजको अन्त्यदेखि आलु रोप्न शुरु गर्ने । आलु रोप्नुभन्दा १५-२० दिन पहिले बीउ उज्यालो ठाउँमा पातलो गरी फिजाउनाले मोटा र धेरै टुसाहरु आउँछन् र उत्पादन बढ्छ ।
- सदाबहार फलफूलहरुमा गोडमेल र मलजल गरी छापो दिने ।
- सुन्तला जात फलफूलमा लाग्ने औंसा कीरा नियन्त्रणको लागि फेरोमोन ट्यापको प्रयोग गर्ने तथा चोर हाँगा, सुकेका हाँगा, फेद र जरा कुहिएका बोट भएमा काटेर फाली बोर्डेक्स पेन्ट लगाउने ।
- रामसाई, गोलसाई जातका अलैंची टिप्ने ।
- शरदकालिन उखुको लागि जग्गा तयार गर्ने ।
- मध्य पहाडमा कुफ्रिज्योति, एन.पि.आई. १०६, डेजिरे, कार्डिनल र तराईमा कुफ्रि सुन्दरी, कार्डिनल जातका आलु लगाउने ।

पशुपालन

- जै घाँस र केराउको मिश्रण तथा चरनको लागि उपयुक्त बहुवर्षीय घाँस कक्सफुट, हवाईट क्लोभर आदि घाँस छर्ने ।
- बाख्खालाई शरीरको वजन अनुसार जुका, चुर्नाको औषधी खुवाई प्रभावकारी नियन्त्रण गर्ने ।
- भर्खर व्याएका वा दुहुना गाईभैँसीमा थुनेलो रोग लाग्न सक्ने भएकाले यसबाट बच्नको लागि उचित उपाय गर्ने र रोग लागिहालेमा नजिकको पशु स्वास्थ्य केन्द्रमा सम्पर्क गरी उपचार गर्ने ।

असोज २०७९

Sept./Oct. 2022

आइतबार SUN	सोमबार MON	मङ्गलबार TUE	बुधबार WED	बिहीबार THU	शुक्रबार FRI	शनिबार SAT
विश्व खाद्य दिवस षष्ठी 30 16	सप्तमी 31 17					सप्तमी 9 Sept.17
जितिया पर्व अष्टमी 2 18	नवमी 3 19	दशमी 8 20	इन्दिरा एकादशी 9 21	द्वादशी 10 22	त्रयोदशी 11 23	चतुर्दशी 12 24
पितृ विसर्जन औंशी 15 25	प्रतिपदा 10 26	द्वितीया 11 27	तृतीया 12 28	चतुर्थी 13 29	पञ्चमी 14 30	षष्ठी 15 Oct.1
फूलपाती सप्तमी 16 2	महाअष्टमी 17 3	महानवमी 18 4	विजया दशमी 19 5	पापाङ्कुशा एकादशी 20 6	द्वादशी/त्रयोदशी 21 7	चतुर्दशी 22 8
कोजाग्रत पूर्णिमा 23 9	प्रतिपदा 24 10	द्वितीया 25 11	तृतीया 26 12	चतुर्थी 27 13	पञ्चमी 28 14	षष्ठी 29 15

रत्ननगर नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कृषि विकास शाखा

रत्ननगर, चितवन

“कृषि मूलश्च: जीवनम्”

रत्ननगर कृषि क्यालेण्डर

बेमौसमी वर्षाको कारण धान क्षति भएका किसानलाई प्रति कठ्ठा रु. ५०० राहत वितरण

कातिक महिनामा गरिने केही प्रमुख कृषि कर्महरू

खेतीपाती

- हिउँदै पतझड फलफूलको नयाँ बगैँचा स्थापना गर्नको लागि रेखाङ्कन गर्ने, खाडल खन्ने र सतहको माटो र मल मिसाई पुर्ने ।
- प्रमुख खाद्यान्न बाली धान थन्क्याउने ।
- गहुँ लगाउने जग्गाको तयारी गर्ने, अगोट्टे काउली, बन्दा आदि बालीमा टप ड्रेसिङ्ग गर्ने ।
- धान बारी भित्र चना, केराउ र मुसुरो छर्ने र छिटो पाक्ने धानबाली थन्क्याउने व्यवस्था गर्ने ।
- उच्च पहाडमा तुषारोले नर्सरीका कलिला बेर्नाहरू मर्न सक्ने हुँदा नर्सरीमा प्लाष्टिकको छहारी दिने ।
- तराई, भित्री मधेश तथा पहाडका बेसीहरूमा तोरी छर्ने ।

पशुपालन

- हिउँदमा हरियो घाँस उत्पादन गर्न राइजोवियमले बीउ उपचार गरी बरसिम छर्ने र अन्य जै, भेच लगायतका घाँसको बीउ छर्ने ।
- पशुहरूमा भ्यागुते, चरचरे आदि रोग विरुद्ध पुनः खोप लगाउने ।
- माटे, नाम्लेको औषधी खुवाएको ४/५ महिना पुगिसकेको वस्तुलाई नाम्लेको औषधी दोहोर्‍याउने ।

कार्तिक २०७९

Oct./Nov. 2022

आइतबार SUN	सोमबार MON	मङ्गलबार TUE	बुधबार WED	बिहीबार THU	शुक्रबार FRI	शनिबार SAT
		अष्टमी १ Oct.18	नवमी २ 19	दशमी ३ 20	रमा एकादशी ४ 21	द्वादशी ५ 22
काग तिहार त्रयोदशी ६ 23	कुचुर तिहार चतुर्दशी ७ 24	लक्ष्मी पूजा औंशी ८ 25	गोबर्द्धन पूजा प्रतिपदा ९ 26	महः पूजा द्वितीया १० 27	भाइ टीका तृतीया ११ 28	चतुर्थी १२ 29
छठ पूजा पञ्चमी/षष्ठी १३ 30	सप्तमी १४ 31	अष्टमी १५ Nov.1	नवमी १६ 2	दशमी १७ 3	हरिबोधिनी एकादशी १८ 4	द्वादशी १९ 5
त्रयोदशी २० 6	चतुर्दशी २१ 7	पूर्णिमा २२ 8	प्रतिपदा २३ 9	द्वितीया २४ 10	तृतीया २५ 11	चतुर्थी २६ 12
पञ्चमी २७ 13	षष्ठी २८ 14	सप्तमी २९ 15	अष्टमी ३० 16			

रत्ननगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कृषि विकास शाखा

रत्ननगर, चितवन

“कृषि मूलश्च: जीवनम्”

रत्ननगर कृषि क्यालेण्डर

मंसिर महिनामा गरिने केही प्रमुख कृषि कर्महरू

खेतीपाती

- बजारको अवस्था हेरी सुन्तला जातका फलफूलहरू टिप्ने र समुचित ढङ्गले ग्रेडिड एवं भण्डार गर्ने ।
- तराईमा गहुँ छरि सक्नु पर्ने र किम्बुको नर्सरी राख्ने ।
- पहाडमा गहुँ छरेको २०/३० दिनभित्र युरियाले टप ड्रेसिङ गरी सिंचाइ गर्ने ।
- तराईमा प्लाष्टिक टनेलभित्र बेमौसमी तरकारी, भेडेखुर्सानी, काँक्रो आदि लगाउने ।
- प्रमुख खाद्यान्नबाली धान राम्रोसँग पाकेपछि काट्ने र सुकाएर भण्डारण गर्ने ।
- तराईमा माछा पोखरीमा ई.यू.एस. रोग देखा पर्न सक्ने भएकाले रोग नियन्त्रणका उपाय अपनाउने ।

पशुपालन

- असोजमा छरेको जै घाँस काटी युरिया टप ड्रेस गरी सिंचाई गर्ने ।

मंसिर २०७९

Nov./Dec. 2022

आइतबार SUN	सोमबार MON	मङ्गलबार TUE	बुधबार WED	बिहीबार THU	शुक्रबार FRI	शनिबार SAT
	विवाह मुहूर्ता: ११, १२, १६, १७, २२, २३, २७ र २८ गते ।	गृहारम्भ मुहूर्ता: १४, १७ र २३ गते ।		नवमी १ Nov.17	दशमी २ 18	दशमी ३ 19
उत्पत्तिका एकादशी ८ 20	द्वादशी ९ 21	त्रयोदशी/चतुर्दशी ६ 22	औंशी ७ 23	प्रतिपदा ८ 24	द्वितीया ९ 25	तृतीया १० 26
चतुर्थी ११ 27	पञ्चमी १२ 28	षष्ठी १३ 29	सप्तमी १४ 30	अष्टमी १५ Dec.1	नवमी १६ 2	दशमी १७ 3
मोक्षदा एकादशी १८ 4	द्वादशी १९ 5	त्रयोदशी २० 6	चतुर्दशी २१ 7	धान्य पूर्णिमा २२ 8	प्रतिपदा २३ 9	द्वितीया २४ 10
तृतीया २५ 11	चतुर्थी २६ 12	पञ्चमी २७ 13	षष्ठी २८ 14	सप्तमी २९ 15		

रत्ननगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कृषि विकास शाखा

रत्ननगर, चितवन

“कृषि मूलश्च: जीवनम्”

रत्ननगर कृषि क्यालेण्डर

पि.बि.एस. दाना आलुबाट बिउ उत्पादन, रत्ननगर १४, चितवन

पौष महिनामा गरिने केही प्रमुख कृषि कर्महरू

खेतीपाती

- हिउँदै आलुलाई उकेरा दिई सिँचाई गर्ने र माथिल्लो क्षेत्रमा वर्षे आलु रोप्ने तयारी गर्ने ।
- तल्लो पहाडी भेक र तराईमा प्याज रोप्ने ।
- आलु, गोलभेंडालाई डहुवा रोगबाट बचाउन सिफारिस गरिएको विषादी छर्ने ।
- असोज-कार्तिकमा लगाईएको हिउँदै मकैलाई गोडमेल गरी सिँचाई गर्ने ।
- गहुँ छरेको २१/२५ दिनभित्र पहिलो सिँचाई गरी युरिया ३ के.जी. प्रति रोपनीको दरले प्रयोग गर्ने ।
- मसुरो बालीमा भारपात हटाई सिँचाई गर्ने ।
- काउली, बन्दा वर्गको तरकारी लगाउँदा माटोमा बोरेक्स नमिसाएको भए २ ग्राम बोरेक्स/लि. पानीमा मिसाई स्प्रे गर्ने ।
- बेमौसमी तरकारी काँक्रो, फर्सी, लौका उत्पादन गर्नको लागि प्लाष्टिक टनेलमा बेर्ना जमाउने ।
- सुन्तला र जुनारमा कलमी गर्ने ।
- पतझड फलफूलमा काँटछाँट गर्ने, मौरीलाई चिसोबाट बचाउने र आवश्यक भएमा चिनी चास्नी दिने ।

पशुपालन

- छिटो बढ्ने डाले घाँसको कटिङ्ग सार्ने ।
- जाडोको समयमा मनतातो कुँडोसँग खनिज मिसाएर खुवाउने तथा निश्चित मात्रामा नून दिने । वर्षायाममा हरियो घाँसबाट बनाएको साइलेज खुवाउन शुरु गर्ने ।
- पशुवस्तुलाई चिसोबाट जोगाउन गोठलाई सुकेको ढोड, कोदोको नल वा गहुँको छ्वालीले बेर्ने ।

पौष २०७९

Dec.'22/Jan. 2023

आइतबार SUN	सोमबार MON	मङ्गलबार TUE	बुधबार WED	बिहीबार THU	शुक्रबार FRI	शनिबार SAT
					अष्टमी १ Dec.16	नवमी २ 17
दशमी ३ 18	सफला एकादशी ४ 19	द्वादशी ५ 20	त्रयोदशी ६ 21	चतुर्दशी ७ 22	औंशी ८ 23	प्रतिपदा ९ 24
द्वितीया १० 25	तृतीया ११ 26	चतुर्थी/पञ्चमी १२ 27	षष्ठी १३ 28	सप्तमी १४ 29	अष्टमी १५ 30	नवमी १६ 31
दशमी १७ Jan.1	पुत्रदा एकादशी १८ 2	द्वादशी १९ 3	त्रयोदशी २० 4	चतुर्दशी २१ 5	पूर्णिमा २२ 6	प्रतिपदा २३ 7
द्वितीया २४ 8	द्वितीया २५ 9	तृतीया २६ 10	चतुर्थी २७ 11	पञ्चमी २८ 12	षष्ठी २९ 13	सप्तमी ३० 14

रत्ननगर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कृषि विकास शाखा

रत्ननगर, चितवन

“कृषि मूलश्चः जीवनम्”

रत्ननगर कृषि क्यालेण्डर

व्यवसायिक तोरी खेती

माघ महिनामा गरिने केही प्रमुख कृषि कर्महरू

खेतीपाती

- गहुँ बालीमा सिंचाइ गर्ने र दोस्रो टप ड्रेस गर्ने ।
- फलफूलमा काँटछाँट गर्ने, मलखाद दिने, सिंचाइ गर्ने र फेदमा छापो राख्ने ।
- हिउँदे मकै गोडमेल गरी युरियाले टप ड्रेसिङ्ग गर्ने ।
- आलु र ताजा तरकारीको बजार व्यवस्थापनमा ध्यान दिने ।
- बसन्ते मकै लगाउन जग्गाको तयारी गर्ने, तराई र भित्री मधेशमा लगाईएको आलु भित्र्याउने ।
- माघको दोस्रो हप्तादेखि उखु रोप्नु शुरु गर्ने ।
- तोरीको कोसाहरु केही सुक्न र पहेलिन थालेपछि काट्ने र चाङ्ग मिलाई राख्ने ।
- तराईमा रामतोरीया, घिरौंला, करेला, बेसी र खोचमा सिमी, बोडी, गोलभेंडा, खुर्सानी र मध्य पहाडमा ब्रोकाउली, बन्दा, पालुङ्गो, सिमी, बोडी, लगाउने ।

पशुपालन

- दुधालु पशुलाई जै, बर्सिम आदि हरियो घाँस नल वा परालसँग मिसाएर खुवाउने ।
- पशुवस्तुलाई चिसोबाट जोगाउन गोठलाई न्यानो पार्ने ।

माघ २०७९

Jan./Feb. 2023

आइतबार SUN	सोमबार MON	मङ्गलबार TUE	बुधबार WED	बिहीबार THU	शुक्रबार FRI	शनिबार SAT
अष्टमी १ Jan.15	नवमी २ 16	दशमी ३ 17	षट्तिला एकादशी ४ 18	द्वादशी ५ 19	त्रयोदशी/चतुर्दशी ६ 20	औंशी ७ 21
प्रतिपदा ८ 22	द्वितीया ९ 23	तृतीया १० 24	चतुर्थी ११ 25	श्री पञ्चमी १२ 26	षष्ठी १३ 27	सप्तमी १४ 28
अष्टमी १५ 29	नवमी १६ 30	दशमी १७ 31	भीमा एकादशी १८ Feb.1	द्वादशी १९ 2	त्रयोदशी २० 3	चतुर्दशी २१ 4
पूर्णिमा २२ 5	प्रतिपदा २३ 6	द्वितीया २४ 7	तृतीया २५ 8	चतुर्थी २६ 9	पञ्चमी २७ 10	षष्ठी २८ 11
सप्तमी २९ 12			विवाह मुहूर्तः ११, १२, १३, १८, २५, २६ र २७ गते ।	गृहप्रवेश मुहूर्तः ४ र १३ गते ।		

रत्ननगर नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कृषि विकास शाखा

रत्ननगर, चितवन

“कृषि मूलश्च: जीवनम्”

रत्ननगर कृषि क्यालेण्डर

गोबर मल वितरण प्रति टेलर रु. १५०० अनुदान

फागुन महिनामा गरिने केही प्रमुख कृषि कर्महरू

खेतीपाती

- मध्य तथा तल्लो पहाडी क्षेत्रमा सिफारिस गरिए अनुसार उन्नत जातको मकै छर्ने ।
- केराको तरबार पाते सकरहरू छनौट गरी रोप्ने ।
- सुन्तला, केरा र अन्य फलफूलको बोटमा मल राखी सिंचाई गर्ने र छापो राख्ने ।
- तराईमा मौरी गोला छुट्याउने ।
- तराई, बेसी र खोंचहरूमा रामतोरीया, सिमि, बोडी तथा लहरे तरकारी लगाउने ।
- गहुँ खेतमा सिंचाई गर्ने
- सिंचाई सुविधा भएको तराई र बेसीमा चैते धानको बेर्ना तयार गर्न व्याड राख्ने ।
- उखु रोपेको ४५ देखि ६० दिनभित्र प्रथम सिंचाई र त्यसपछि २०-२५ दिनको फरकमा वर्षा शुरु नभएसम्म सिंचाई गर्दै जाने ।
- उच्च पहाडमा आलु बाली लगाउने ।
- पाकेको तोरी उखेली ३-४ दिन घाममा सुकाई उचित भण्डार गर्ने ।

पशुपालन

- बरसीम, जै आदि घाँस काटी वस्तुलाई खुवाउने र युरियाले टप ड्रेसिङ्ग गरी सिंचाई गर्ने ।

फागुन २०७९

Feb./Mar. 2023

आइतबार SUN	सोमबार MON	मङ्गलबार TUE	बुधबार WED	बिहीबार THU	शुक्रबार FRI	शनिबार SAT
	अष्टमी १ Feb. 13	नवमी २ 14	दशमी ३ 15	विजया एकादशी ४ 16	द्वादशी ५ 17	त्रयोदशी ६ 18
चतुर्दशी ७ 19	औंशी ८ 20	प्रतिपदा ९ 21	द्वितीया १० 22	तृतीया/चतुर्थी ११ 23	पञ्चमी १२ 24	षष्ठी १३ 25
सप्तमी १४ 26	अष्टमी १५ 27	नवमी १६ 28	नवमी १७ Mar. 1	दशमी १८ 2	आमलकी एकादशी १९ 3	द्वादशी २० 4
त्रयोदशी २१ 5	चतुर्दशी २२ 6	पूर्णिमा २३ 7	प्रतिपदा २४ 8	द्वितीया २५ 9	तृतीया २६ 10	चतुर्थी २७ 11
पञ्चमी २८ 12	षष्ठी २९ 13	सप्तमी ३० 14	व्रतबन्ध मुहूर्ता: १८ र २५ गते ।	विवाह मुहूर्ता: २, ४, १०, २१, २२, २३, २४, २५ र २९ गते ।	गृहारम्भ मुहूर्ता: २०, २४ र २५ गते ।	

रत्ननगर नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

कृषि विकास शाखा

रत्ननगर, चितवन

“कृषि मूलश्चः जीवनम्”

रत्ननगर कृषि क्यालेण्डर

मकै रोप्ने मेशिन

चैत्र महिनामा गरिने केही प्रमुख कृषि कर्महरू

खेतीपाती

- चैते धान रोपाई गर्ने, उच्च पहाडी भागमा धानको बीउ राख्न शुरु गर्ने ।
- गहुँ, जौ आदि भित्र्याउने र राम्रोसँग सुकाएर भण्डार गर्ने । तराई र भित्री मधेशमा गहुँ काटेपछि मुँगको खेती गर्ने ।
- मध्य पहामा फर्सी परिवारका तरकारीहरु, गोलभेंडा, भण्टा, खुर्सानी, भेडेखुर्सानी आदि तरकारीको बेर्ना सार्ने ।
- जुकुनी फर्सीलाई फल कुहाउने कीराबाट बचाउन फलको मोटाइ १४ देखि १५ से.मी. हुनासाथ टिप्ने ।
- फलफूल बगैँचामा गोडमेल तथा सिंचाई गर्ने र छापो हाल्ने ।
- आरुमा लाग्ने पात खुम्चिने रोगबाट बचाउन फूलफुल्ल अगावै वा फूल भरिसकेछि दुसीनाशक विषादीले उपचार गर्ने ।
- मकैको बोटहरु छाँटेर गोडमेल गर्ने, सिंचाई गर्ने र युरिया टप ड्रेस गर्ने ।
- वर्षे आलुलाई गोडमेल गरी उकेरा दिने र तरकारी बालीमा रोगकीरा नियन्त्रण गर्ने तर्फ ध्यान दिने ।
- पहाडको तल्लो र मध्ये भेगमा केराको विरुवा रोप्ने ।

पशुपालन

- तराईमा घाँसको लागि मकै र टियोसेन्टी जस्ता बालीहरु रोप्ने ।
- भ्यागुते, चरचरे र खोरेत रोग लाग्न सक्ने भएकोले बेलैमा सचेत हुनुपर्ने ।
- तराई र भित्री मधेश क्षेत्रमा नाम्ले परजीविको आक्रमणबाट पशुहरुलाई बचाउन यसको रोकथाममा ध्यान दिने ।

चैत्र २०७९

Mar./Apr. 2023

आइतबार SUN	सोमबार MON	मङ्गलबार TUE	बुधबार WED	बिहीबार THU	शुक्रबार FRI	शनिबार SAT
	व्रतबन्ध मुहूर्ता: ९ गते ।		अष्टमी १ Mar.15	नवमी २ 16	दशमी ३ 17	एकादशी/द्वादशी ४ 18
त्रयोदशी ५ 19	चतुर्दशी ६ 20	औंशी ७ 21	प्रतिपदा विश्व जल दिवस ८ 22	द्वितीया ९ 23	तृतीया विश्व क्षयरोग निवारण दिवस १० 24	चतुर्थी ११ 25
पञ्चमी १२ 26	षष्ठी १३ 27	सप्तमी १४ 28	अष्टमी शैलेष्ट १५ 29	राम नवमी श्रीराम जयन्ती १६ 30	दशमी १७ 31	कामदा एकादशी १८ Apr.1
द्वादशी १९ 2	द्वादशी राष्ट्रिय सहकारी दिवस २० 3	त्रयोदशी महवीर जयन्ती २१ 4	चतुर्दशी २२ 5	पूर्णिमा २३ 6	प्रतिपदा २४ 7	द्वितीया २५ 8
तृतीया २६ 9	चतुर्थी २७ 10	पञ्चमी/षष्ठी २८ 11	सप्तमी २९ 12	अष्टमी ३० 13		